

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek			

Az új hajózási társaság törvényjavaslata.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 27.

A radikális képviselők, akiknek tegnap kellett volna összeülni, hogy a Jankovity-féle törvényjavaslatot az új hajózási társaságról megvitassák, nem ültek össze. Hír szerint a képviselők nem fogadják el a Jankovity közlekedési miniszter által készített javaslatot és miután a közlekedési miniszter kijelentette, hogy javaslatán nincs módjában változtatni, az valószínűleg újra visszakerül a radikális klub elé.

Uzunovity visszavonta lemondását.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 27.

Uzunovity építészeti miniszter a tegnapi nap folyamán visszavonta lemondását. Valószínű, hogy Jankovity közlekedési miniszter is hasonlóképpen fog cselekedni, mivel ő is teljes elégtételt kapott pártjától.

Mennyi legyen a földmaximum.

Tárgyalások az agrárminisztériumban.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 27.

Az agrárreformminisztériumban két nap óta konferenciát tartanak a vajdasági képviselők bevonásával az agrárreform kérdésben. A tárgyalások célja az, végérvényesen megállapítani, mennyi az a földmaximum, amelyet a törvény a régi tulajdonos birtokában meghagy. Hír szerint az agrárminisztérium elfogadja a vajdasági javaslatát, amely a maximumot ötszáz holdban kíváná megállapítani.

A hétszázalékos államkölesön mint fizetési eszköz. Beogradból jelentik, hogy a pénzügyminiszter úgy döntött, hogy a jövőben a hétszázalékos államkölesönkötvények az állami pénztáraknál nem névértékükben fogadtatnak el mint eddig, hanem börzei árjelzésükön. Ha a tőzsdei kurzus tullepné azonban a névértéket, akkor csak a névértékben fogadják el az állami pénztárak.

A beljei uradalom bérbeadása. Beogradból jelentik, hogy a pénzügyminisztérium a közeli napokban ki fogja írni az árlejtést a beljei kincstári uradalomra. A terv nem új, de eddig ezek a próbálkozások nem vezettek eredményre.

Radics Stepan — Wienbe érkezett!

A kormány elrendelte letartóztatását, amint SHS területre ér. — Az ellenzék paktát a partvezérrel. (?)

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 27.

Wienből érkező jelentések szerint Radics Stepan, a horvát parasztvezér elhagyta Angliát és a tegnapi nap folyamán megérkezett Wienbe.

A hírrel kapcsolatosan politikai körökben azt állítják, hogy a késülő ellenzéki blokk vezetési mindent megtesznek Radicsnak és pártjának bevonására. E célból Korosec a klerikális-párt vezetője Wienbe utazott, ahol megérkezése után haladéktalanul megkezdte a tárgyalásokat Radicesal. Más helyről szerzett információ szerint, pedig a kormány megbízásából ment Bécsbe Korosec, hogy Radicsot megnyerje a radikális-párt támogatására. A kormány a verzió szerint többet ígért ellenszolgáltatásul, mint amennyit Marinkovity Voja

demokrata képviselő széleskörű autonómiájáról szóló törvényjavaslata nyújt.

Hogy milyen állást foglal el a kormány Radicesal szemben viszáter-e esetén, egyelőre még konkrét formában nem tudni.

A „Pravda” ma reggeli száma azt írja, a kormány tegnapi ülésén elhatározta, hogy energikus lépéseket tesz Radicesal szemben, sőt letartóztatását helyezi kilátásba. Mivel pedig Radics elfogatása zavart, esetleg kisebb zavargásokat kelthetne, pártja körében a tegnapielőtti két ülésen tárgyalta ezeket a lehetőségeket is és megbeszélte az intézkedéseket, amelyeket ez alkalommal elrendelni kíván. A „Pravda” szerint a hadügyminisztérium és a belügyminisztérium szigorú utasításokat küldött Horvátországba.

Beograd, dec. 27.

A Zagrebból érkezett legújabb híradások szerint a katonai és polgári hatóságok rendeletet kaptak, hogy Radicsot, amint SHS területre lép, azonnal le kell tartóztatni.

A vajdasági iskolai kerületek végleges elosztása.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 27.

A közoktatásiügyi minisztériumban Zsivojnovity főfelügyelő most fejezte be a vajdasági iskolák kerületi felosztását. A Vajdaságban ezek szerint a jövőben összesen tizenegy iskolai kerület lesz.

Suboticán, Somborban, Zentán,

Srbobránban, Novisadon, Kikindán, Bečkereken, Vrsacon, Panesevón, Belaerkván és Dzsomboljon (?)

A kereskedelmi iskolák kerületei a következők:

Subotica, Sombor, Novisad, Bečkerek és Panesevo.

Az állami alkalmazottak segélyt kapnak január elsején.

Végérvényesen döntött a minisztertanács.

Beograd, dec. 27.

A kormány a parlamenti szünetet felhasználva, a karácsonyi ünnepek alatt három ülést is tartott. Kedden egymásután kétszer ült össze a minisztertanács, megvitatta a politikai helyzetet és elintézte az egyes reszortügyeket. A tegnapi ülésen annál nagyobb fontosságú kérdésben, az állami tisztviselők előlegügyében határoztak, amelyben a vasárnapi minisztertanácscon nem hoztak érdemleges döntést.

A minisztertanács elhatározta, hogy január 1-én az új tisztviselői törvény csoportosítása szerint, előleg címén az ukázzal kinevezett tisztviselőknek ezerötven, ezerháromszázötven, ezerötven és kilencszáz dinárt utaltat ki. A királyi ukáz nélkül elhelyezett alacsonyabb rangú hivatalnokok hatszáz dinárt és végül a szolgák háromszáz dinárt kapnak.

Előkészületek az idei utolsó városi közgyűlésre.

Hatalmas anyag kerül tárgyalásra.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, dec. 27.

A folyó évi utolsó közgyűlésre gyors menetben folynak az előkészületek. A városházán szorgalmasan gyűjtögetik egybe a hatalmas anyagot, aminek elintézését semmiestre sem szabad a jövő évre hagyni, mert tiltja a szokás, melynek megszűnése — a várospolitikában — rossz omen. A múlt évben december 30-án liquidálták a város azon évbéli anyagát s mivel az idén a hónap és egyúttal az év utolsó előtti napja vasárnapra esik, valószínűnek látszik, hogy a városi képviselőtestület 29-én, szombaton ül össze. Ez mindenestre azonban csak kombináció, mert a városi tanács ez irányban még nem határozott érdemlegesen.

Az ez évbéli utolsó közgyűlés tárgysorozata hatalmas anyagot fog felölelni. Az eddigiek után itélve, közel hetven-nyolevan pont kerül napirendre. A legfontosabb tárgy az 1924. évi költségvetés, melynek — elfogadása esetén — egyik rendkívül fontos és általános érdekű következménye lesz a községi pótdó jelentős leszállítása. Eddigélé ugyanis háromszázötvenöt százalék volt a községi pótdó, míg a jövő évben negyvenöt és fél százalékkal csökkenne ez a szám.

A városi budgeten kívül fontosabb pontok a vágóhid és villanytelep reorganizációjáról szóló végző számadások.

Ezen a közgyűlésen tárgyalják le azonkívül a tisztviselők segélykérelmét. A többi tárgy főleg kérvényekről, jóváhagyott határozatok ismertetéséről szól.

Jovanovity Ljuba házelnök súlyos beteg.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 27.

Jovanovity Ljuba házelnök három napja megbetegedett és azóta állapotában meglehetősen rosszabbodás állott be. Jovanovity a fogait javíttatta és ettől oly nagymérvű ingyulladást kapott, hogy képtelen táplálékot magához venni. A házelnök állapota komoly.

A titel-orlováti vasutvonal.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 27.

Megírta a „Torontál” hogy a titel-orlováti vasutvonal teljesen elkészült és vasárnap, december 23-án átadják az új vasutvonalat a forgalomnak.

Az ünnepélyes megnyitáshoz dr. Jankovity Velizar közlekedésügyi miniszter, Nedity és Tomity tábornokok, a beogradi polgármester, több magasrangú miniszteriumi tisztviselő, Torontálmegye részéről Rajity Szvetisláv alispán, Miskovity Gyuro központi főszolgabíró és számos beeskereki megbízott vasárnap délelőtt Titelre érkeztek. A titeli vasúti állomáson a magasrangú vendégek fogadtatására ekkor már nagy embertömeg várakozott.

Egy indulásra kész vonat már ott állott az új pályán, majd Jankovity miniszter nagy beszédet tartott az új vasutvonal nagy fontosságáról és a közlekedés javításáról. A tömeg ezután lelkesen ünnepelte a beogradi vendégeket, akik abba a vonatba ültek, amely először futotta meg az új vasutvonalat.

Értesülésünk szerint a vasúti pálya Orlovát és Titel között nincs még teljesen kiépítve, az állomásépületek sem készültek még el s így a rendes közlekedés megindulásáról egyelőre szó sem lehet.

A bűnök fertőjéből...

Hat évi fegyházra ítélték líliomtiprásért.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 27.

Elvetemedett, emberiségéből kivetkőzött bűnöző felett mondott szombat délelőtt ítéletet a beeskereki törvényszék büntető tanácsa. A vádlottak padján Markov Ferenc rogendorfi földműves ült, aki ez év augusztusában a város szélén megátamta és megerősöskolta B. Ádám beeskereki iparos kilenc éves fejletlen kisleányát.

A büntetőtanács elnöke elsőnek Markov Ferencet, a vádlottat hallgatta ki. Az elnök kérdésére kijelentette, hogy egy ízben volt büntetve négy évi fegyházra. Büntetését Mitrovicán, az ottani fegyintézetben töltötte ki, ahonnan ez év tavaszán amnesztia folytán kiszabadult. A vádlott ezután részletesen elmondotta, hogyan követte el bűnét.

A sértett kisleány és a tanuk kihallgatása után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Rövid tanácskozás után a déli órákban hirdette ki határozatát a büntető tanács, amely szerint Markovot líliomtiprásért bűnösnek mondotta ki és a súlyosbító körülmények figyelembevételével hat évi fegyházal sújtotta. Az elítélt enyhítés végett fellebbezést jelentett be.

Üegszebb Karácsonyi ajándék!

2012
Szövet- és selyemruhák, jum-perek, mellénykék, sálak, kalapokban nagy választék!

Aszlányi Julia kalap- és nődivatterme, Nemanjina (Jenő herceg) utca 7 szám, Tunner-féle ház.

Uj vasúti vonal építését tervezik Beeskerek és Beograd között.

Felhívták az érdekelt bányási községeket anyagi támogatásra.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 27.

A háboru előtti években a magyar kormány tervbe vette, hogy Beograddal Bánábtól is közvetlen összeköttetést létesítsen. A vonal az akkori tervek szerint Beeskerek-ről indult volna ki és Ecskán, Perlaszon, Csentán, Barándán, Opaván, Szeferinen, Glogonyon, Ovesán és Boresán át haladt volna Beogradig. A háboru közbejöttével a nagyszabású eszme megvalósítása elmaradt s a forradalomig gondolni sem lehetett arra, hogy a közlekedés szempontjából oly nagy fontosságú vonalat kiépítsék.

A Beograd—Pansevó között építendő vasúti híddal, amellyel Szerbia régi területei és a Bánság között közvetlen átjáró létesül, újra aktuálisá vált a már rég elfelejtett terv. A közlekedésügyi minisztérium komoly tárgyalásokat kezdett erre vonatkozólag az illetékes szakközvegekkel s nagyjából már össze is állította a tervrajzot. Eszerint a Beograd—Beeskerek között építendő új vasúti vonal Beograd vasúti állomásától indulna ki s a közeljövőben emelendő nagy vas-

hidon át haladna át a Bánságba, ahol Boresa, Ovesa, Glogony, Szeferin, Opava, Baranda, Csenta, Perlasz és Ecska község érintésével érne el Beeskereket. Mindegyik községnek, amelynek területét megközelíti, vasúti megállóhelyet, a jelentősebbeknek pedig rendes állomást építenének, úgy hogy ezáltal igen sok virágzó község, amely eddig kiesett a vasúti forgalomból, válik könnyebben megközelíthetővé. Nagy fontossággal bír különösen Beeskerekre, mely ezáltal két irányban közvetlen összeköttetést kap az ország fővárosával. Hogy hol emelik Beeskerek vasútállomását, vagy pedig, hogy az új vonalat is bekapcsolják-e a meglévő Beograd állomásra, az ma még részletkérdés és döntést ez irányban nem is hoztak.

A közlekedésügyi minisztérium a belügyminisztérium útján értesítette az érdekelt községeket, hogy a vasútépítés terve újra felmerült és megkérte azokat, hogy milyen anyagi támogatásban óhajtják részesíteni az államot, mint vállalkozót.

Uj mezőgazdasági gépgyár létesült Beeskerekben.

Beeskerek, dec. 27.

Néhány hónappal ezelőtt fejezték be a „Zemljoradnik” mezőgazdasági gépgyár, fém- és vasöntőde r-t. Miletityeva (Temesvári) utca 68/88. szám alatti telepének építését. Az új intézménnyel Beeskerek gazdagabb lett egy nagy és alkotóképes vállalkozással, amelyet rövidesen a Bánság határan túl is ösmerni fognak. A vállalkozás alapítóinak az volt a céljuk, amikor a Zemljoradnik-ot létrehozták, hogy a mezőgazdaság céljaira olyan nélkülözhetetlen gazdasági gépeket itthon állítsák elő és ez által függetlenítsék az országot ebben a tekintetben a külföldtől, ahonnan majdnem minden gazdasági gépet importáltak. Hogy ennek nemzetgazdasági szempontból milyen óriási a jelentősége, azt külön természetesen nem kell hangsúlyozni.

Beeskerek legújabb gyártelepe a Miletityeva utca egy óriási telektömbjét foglalja el. Az épületkolosszus legnagyobb részét természetesen az öntőde képezi. A napokban néztem meg az öntőműhelyt, amikor éppen negyven métermérsánál nagyobb tömegű vasat öntöttek. A tizennégy méter magas kupolake-mencéből úgy folyik ki a fehéren izzó vas, mint egy sziszegő, haragos tüzkigyó. Ahogy a grafittegyekben felfogják a barna arcú, izmos karu munkások és viszik az öntőformák felé fehéren, kéken, zölden, sárgán, vörösen cikkázó csillagok ugrálnak ki a vörösen lángoló anyagból. Az öntésre váró formákon kívül egész csomó kész öntvényt és géprészt volt alkalmam látni, amelyek precíz kidolgozásukkal tunk föl.

A gyárnak úgy az öntődeje, mint a többi vele összefüggő alosztálya: vasesztergályos-, szerelő-, kovács-

lakatos- és asztalosműhelye vadonat új és a legmodernebb gépekkel van felszerelve. A telep összes gépeit egy 42 lóerős, legújabb szerkezetű Diesel-nyersolajmotor hajtja.

A gyár ezidőszerint csak kukori camorzosók, kukoricavetőgépek, vetőgépek, boronák előállításával foglalkozik, de rövid idő múlva áttér komplikáltabb gépek, ugymint szelölőrosták, szecsavágók, cséplőgépek stb. gyártására is. A gyár által előállított gépek a külföldi áruval összehasonlítva egyenértékűek, de lényegesen olcsóbbak.

A vasöntőde kupolavasztója, amely óránként 2000 kiló vasat tud feldolgozni, a belföld legnagyobb olvasztói közzé tartozik.

Ahogy értesültem, a gyár a jövő év elején részvénytársasággá alakul át. Eddig a gyárat a beogradi Első Szerbiai Agrárbank financirozta. Mindenesetre szerencsésebb dolog, ha a gyár részvénytársasági alakulat lesz, miután egy bank sem lehet ma abban a helyzetben, hogy egy ilyen nagy vállalkozást kielégítően financirozhasson. Így is csodálatos, hogy a közigazdaság minden terén uralkodó nagy pénzkrisis dacára egy ilyen imponáló vállalkozás létrejött és hogy a gyártelep építkezését be lehetett fejezni.

Az bizonyos, hogy nálunk az ipari és gyári vállalkozásokkal kissé többet kellene törődni. Elsősorban az államnak kellene jó példával előljárni és azokat a gyártmányokat, amelyeket belföldön termelni tudunk, itthon kellene beszerezni és nem külföldről importálni.

A mult héten jelentették, hogy a hadügyminisztérium nagyobb mennyiségű katonai vaságyat akar beszerezni. Kiváncsiak vagyunk, hogy ebből a nagyobb mennyiségből mennyit kap a belföldi ipar? A mi beeskereki gyárunk is el bírna ebből egy nagy kvantumot készíteni. Higyjék el a beogradi állambölcsek.

— sz. —

HIREK

— dec. 27.

Házasság. Gruber Erzsike és Weisz Hugó, a Domovinska Industrijska Mlina D. D. cégvezetője folyó hó 25-én Vekhi Beeskereken házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Kulturstély a Kaszinóban. A beeskereki Omladinszka Matica január hó harmadikán nagyszabású kulturstélyt rendez a Kaszinóban. A műsor összeállítására nagy gondot fordít a rendező-ég, mely ügyelni fog arra, hogy az estély a legkényesebb igényeket is kielégítse.

Házalozás. Részvettel értesültünk róla, hogy Mattanovich György, nyugalmazott városi jegyző, 69 éves korában 24-én reggel meghalt.

Csendélet a falun. Begaszvetidjuradion tegnap vakmerő utcai támadás történt. Eddigelé ismeretlen tettes megtámadta Beesejac Ljuba földművest és bottal félverte. Beesejac, aki könnyű testi sértést szenvedett, a lakásán ápolják. A nyomozás megindult.

A jótékony nőegylet január 5-iki táncestélyére nagyban készülődik már a város közönsége. Ez lesz az idei béli szón első nagyobb mulatsága, amely — a nőegyleti mulatságok régi jó hírnevét tekintve — már előre nagy sikerűnek mutatkozik. A táncestélyt egy rövid műsor vezeti be, amelyre már javában készülnek a szereplők, hogy a mulatságnak ez a része is minél kifogástalanabb legyen.

A Kadima műsoros táncelőutánja karácsony másodnapján nagyszámú közönség előtt nagy siker jegyében folyt le. A műsor slágerszáma „Kelemen Palika” című humoreszk volt, amelynek címszerepét Weisz Ferenc adta nagy sikerrel. A szubotieai közönség közkedvelt műkedvelője egy csapással megnyerte a közönség tetszését. A tanító szerepében Róna Tibor nyújtotta tehetsége javát. Mint iskolásfiúk jók voltak Leffelholz László, Ágoston Miklós, az iskolásleányok szerepében pedig Grünberger Janka, Pollák Julika, Török Lilly, Gerő Rózi, Wolf Maja kedves megjelenésükkel nagy sikert arattak. A tanfelügyelő szerepében Kasso-vitz Oszkár jó volt. A műsor második száma Levkutza Juci kedves éneke volt, harmadik szám pedig Spira Károly énekszám. Mindkét számot sok tapsal honorálta a közönség. Ifj. Aszlányi Dezső szavallatával közvetlen sikert aratott. Utána Behring György ügyes táncszáma következett, akinek újszerű és érdekes tánc megnyerte a közönség tetszését és sok tapsot kapott. Weisz Ferenc kuplét a közönség sok tapsal honorálta. Műsor után tánc következett.

A modern Mozes. Romabói jelentik: Az Oglio olasz folyó partjain dolgozó munkások egy kosarat láttak a folyó hullámain ringani, melyben egy kis csecsemő siránkozott. A munkások kihalászták a kosarat és jelentést tettek az esetről a rendőrségen. Mikor Ilona olasz királyné értesült a lapokból az esetről, kijelentette, hogy a gyermek sorsáról ő fog gondoskodni.

Mély

S

so

z

z

z

z

z

Meg

A Kaszinó-társulat Szilveszter-estjére. A Kaszinó-társulat Szilveszter-estjére nagyban folynak az előkészületek. A jelek után itélve a Kaszinó rendezésében lefolyó táncmulatság és kabaré az idény legnagyobb sikerét fogja aratni. A kabarérendezés élén Nyáray Rezső áll, aki mindent elkövet, hogy nívós műsorral szórakoztassa a közönséget.

Egy modern erényöv. Egy román táncmester a tanítványainak egy új szerkezetű védőövet talált föl, amelynek az lenne a célja, hogy a testi érintkezést a két nem között a modern táncokban megakadályozza. A három hosszú gombbal díszített öv, amelyet „Lilly heregnő”-nek kereszteltek el, úgy válik be a gyakorlatban, mint az ütközők a vasúti kocsikban — hogy a táncolók ne lehessenek egymáshoz túlságosan intímek.

Találtak egy kulcsesomót, rajta egy kasszakulcsal is. Igazolt tulajdonosa átveheti a „Torontál” szerkesztőségében a délutáni órák alatt.

Dr. Salgó Imre volt közkórházi orvos, orvosi rendelését Knez Mitina (Nicky) utca 6. szám alatt megkezdte. Rendel délelőtt 8—10-ig és délután 3—5 óráig. Telefon 34.

* **Átutalások, hitellevelek és csekkek** az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukievitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadrugna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Borzalmas lelet a „Halott ember völgyében”. Párisból jelentik: A Verdun melletti Bethincourt közelében, az ugynevezett „Halott ember völgyében” egy földalatti folyosóra bukkantak, mely a volt német hadállások egy része. A tárna felnyitásakor borzalmas látvány tárult a munkások szemébe. A tárnában több mint száz német katona ült, illetve állt, kinek testén, jóllehet több év óta halottak, a halál nyomai alig látszóttak. A katonákat gyilkos gázhullám öntötte el annak idején, mely nemcsak pillanat alatt megölte, hanem szinte megkövesítette és konzerválta tetemüket, melyeket légmentesen elzárt a beomló tárna.

* **Átutalásokat és csekkiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legutányosabban eszközöl a **Nagybeeskereki Takarékpénztár,** Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

* **Vas- és fémöntvényeket** Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefon-szám 329.

Csecsemővel a vádlottak padján.

Törvényszéki idézés fualtvány helyett. — Előlegek nem létező cukorra.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 27.

Fráter Erzsébet neve nem ismeretlen az újságolvasó előtt. A bűnügyi krónikában nem is egyszer, hanem szerénytelenül gyakran szerepelt. Egymásután csapta be hi szekegyen áldozatait, akiket olesó fával és cukorral csalt lépre. Különböző összegű előlegeket vett fel s a pénzt elköltötte, anélkül, hogy a megrendelésnek eleget tett volna. Hasonlóképpen járt el azokkal szemben, akik ruhásműket adtak át bizományba elárulás végett. A ruhásműket beeskereki piacon értékesítette a pénzt pedig nem szállította le megbízóinak, hanem saját céljaira fordította.

Fráter Erzsébetet, a vádlottat, fogházor kísérte be a terembe. Páncsa nagyot koppan, amikor a parkettre lép. Egyszerű szürkés ruha van rajta, rövid ujjakkal. Karján csecsemőt tart. Itt született a beeskereki fogházban. Keresztanyja egy rablógyilkosságban való bűnrészeséggel gyanúsított asszony s az egész egyházi ceremónia fogházor asszisztencia mellett folyt le annak idején a központi kath. templomban. Most magával hozta a kisleányt a tárgyalásra is, mert mint maga mondotta, nincs nyugta egyedül.

Az általános kérdésekre elmondja, hogy Fráter Erzsébetnek hívják, Resicabányán született, jelenleg Beeskereken lakik és férje a vasúti műhelyben kovácsként áll alkalmazásban. Hat gyermek anyja, a legkisebbiket, a három hónaposat karján tartja. Büntetve eddig elé nem volt.

Bunty Ivó dr. ezután felolvassa a vádratot, mely többrendbeli csalással vádolja Fráter Erzsébetet. A vádak ismertetése alatt, a csecsemő, aki eddigelé, hol a tanácselnökre, hol édesanyjára meresztette ártatlan tekintetét, hirtelen sírásra fakadt, mintha reá is deprimálólóg hatottak volna rossz utra tévedt anyja bűnei. A tanácselnök utasítására kénytelen volt visszavinni leánykáját a fogházba, mert sírása zavarta a tárgyalás menetét.

Elsőnek Fráter Erzsébetet hallgatják ki. Elmondja, hogy bűnösnek érzi magát, de tagadja, hogy becsapási szándékkal követte el tetteit. A pénzt minden egyes esetben meg akarta téríteni.

A tanúhallgatásokat Popovity György beeskereki szabómesterrel kezdik meg. Popovity elmondja, hogy Fráterné olesó fát kínált eladásra. Felemlítette, hogy férje a

vasutnál van alkalmazásban, ahonnan természetbeni járandóság címen fát és cukrot kap. Az asszony olyan meggyőzően beszélt, hogy átadott előlegképpen 350 dinárt.

Fráterné másnapra jelezte a fa átadását — mondotta a tanu. — A megegyezés szerint másnap ki is küldtem inasomat az állomásra, ahol azonban a fáról semmit sem tudtak.

Milutinovity, Sztevan beeskereki pék a következő tanu. Elmesélte, hogy Fráterné Schubert Jánosnénak mutatkozott be s ugyancsak előleget vett fel olesó fára és cukorra. Összesen kétszázhusz dinárt és egy öt kilós kenyeret adott át a csaló asszonynak.

Özvegy Edenburg Lajosné a következő tanu, illetve sértett, akitől, az unasszony vallomása szerint egy vadonatúj szakett nadrágot vitt el eladásra. Az árával mai napig is adós maradt.

Konrad Károly kőművestől — akit negyediknek hallgattak ki — Fráter Erzsébet kétszázhusz dinárt vett fel, fél öl fára előlegképpen.

A legérdekesebb volt özvegy Gyömbér Pálné muzsljai lakos vallomása. Gyömbérné elmondotta, hogy ruhásműket adott át a vádlottnak eladásra, aki nem tudta később megtéríteni a pénzt és helyette fát kínált. Az asszony kénytelen-kelletlen elfogadta az ajánlatot. Fráterné erre egy vizsgálóbíróhoz szóló idézést adott Gyömbérnének, hogy menjen el ezzel az állomásra, ahol a cédula alapján kiadják neki a fát. Gyömbérné nem tudta elolvasni a kapott irást, így tehát nyugodtan kiment az állomásra és a főnöktől követelte a fát. Az állomásfőnök természetesen rövidesen megmagyarázta, hogy a kérdéses fáról mit sem tud és a felmutatott cédula egy bírósági idézvény.

Schwan István beeskereki kereskedőt szintén furfangos módon csapta be. Üres üvegeket kínált eladásra és a conto bevásárolt százharminc dinár értékű fűszerárut.

A tanúhallgatások befejezése után Maximovity ügyész vádbeszéde következt, aki súlyos büntetés kiszabását javasolta. Milich Jakab dr., a vádlott védője, az enyhítő körülmények figyelembevételével enyhe büntetés kirovását kérte.

A bíróság délután két órakor hirdette ki ítéletét, mely szerint Fráter Erzsébetet ötrendbeli csalás büntetésében bűnösnek mondja ki és elítéli egy évi és hat havi börtönmre. A büntetésből hét hónapot

a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek.

A védő kérelmére a büntetőtanács a tábla döntéséig — ahová fellebbezés folytán az ügy kerül — elrendelte az elítelt szabadlábra helyezését.

Betörés Begej Sveti Djuradjon.

Tizenötezer dinár készpénzt vittek el.

Beeskerek, dec. 27.

Vakmerő lopás történt tegnap a szomszédos Begej Sveti Djuradj (Bégaszentgyörgy) községben.

Ismeretlen tettesek a délelőtt folyamán behatoltak Katity Szlávko begasvetidjuradi földmives házába és onnan nagyszögű készpénzt vittek el. A tolvajok az őrizetlenül hagyott konyhába mentek, ahol a szekrényből kihányták az ott elhelyezett holmit s így találták meg a pénzt is, amelyet — óvatosságból — a különféle holmi között helyezték el a tulajdonosa. Valószínű a feltevés, hogy a vakmerő tettet a helyzettel ismerős egyén követte el, ezt különben a későbbi vizsgálat fogja teljes pontossággal megállapítani. Az ellopott összeg — a károsult jelentése szerint — pontosan tizenötezer nyolcszázötven dinárt tesz ki.

A esendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes személyének felkutatására.

Sport

Az MTK turázó csapata Svájcban játszotta első mérkőzését a Joung Tellws ellen. Eredmény 1:1 félidő (1:0) az MTK javára.

A Vasutasok Barcelonában két mérkőzést játszottak az ottani FC Barcelonával. Az első napon 2:7 arányu vereséget szenvedtek. A második nap 2:0 arányban győztek.

A 33 FC Legnanoban döntetlent játszott az ottani Sportklubbal. Eredmény 0:0.

A bécsi Admira Beogradban 4:2 arányban győzte le a BSK-t.

Francia könyvujdonságok. Gazdag francia könyvkollektio érkezett meg az Orienthez. A kollektioiban megtalálhatók a francia könyvpiac legújabb és legkiválóbb termékei a legpompásabb kiállításban. A kollektioiban mindenkinek van megfelelő könyv, ugy olesóság, mint tartalom dolgában. Rendelkezésére állanak a közönségnek a legszebb gyermek képeskönyvek, mesekönyvek művészi kiállításban és remek illusztrációkkal. A könyvek kaphatók az Orient főutcai üzletében.

Mélyen leszállított árak!

Szővet, selyem, bársony, flanel, pargét, zefir, vászon nagy választékban. :-

Meglepő olcsó árak!

AZ „ARANY CSIGGAB”-NÁC

Üegszebb karácsonyi ajándékot

legjobb minőségben

legolcsóbb árban

csak nálam kaphat.

Csucs János Vel. Beeskerek, Aleksandrova u. 1.

Mélyen leszállított árak!

Batist, ettamin, crep-de-chine, asztalnemű, ágygarnitúra, csipkefüggöny, paplanok, bu-torszövet nagy választékban.

Meglepő olcsó árak!

A földnélküliek földet kérnek.

Beeskereki földművesek akciója helyes agrárreform törvényért.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 27.

A földnélküli földművesek körében mozgalom indult meg, hogy az új agrárreform rendelkezéseinek megszüvegezésénél a szegények, az agrárreform áldásaiból eddig kizárt vagy kimaradtak jogait is megfelelőképpen megvédjék. Az akció kezdeményezői követeléseiket négy pontba foglalták össze s azt elküldötték valamennyi megyei, városi és községi közgyűlésnek, ahol felszólalások keretében felolvasták a tervezetet. A legtöbb községben már ismertették a követeléseket tartalmazó pontokat, amelyek osztatlan helyeslésre találtak.

Tegnap délelőtt Beeskereken nagy

népgyűlést tartottak a Beograd kávéházban, amelyen a földnélküli földművelők inpozánsan nagy számban jelentek meg. A gyűlés szónokai ismertették az eddigi agrárreformot, a készülő új törvény egyes részeit és felsorolták a követelések alapját képező négy pontot.

Értesülésünk szerint, rövid időn belül elkészül a memorandum és a törvénytervezet, amely a földnélküliek összes követeléseit a legapróbb részletekig magában foglalja. A memorandumot és törvénytervezetet nyomtatásban is megjelentetik és eljuttatják a szkupstina elnökségéhez, a kormányhoz és az összes parlamenti klubokhoz.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen halottunk

Balogh Ferenc

temetésén részvétükkel igyekeztek fájdalomukat enyhíteni — különösen a vasutas zenekar — ezúton fogadják halás köszönetünket.

V. Beeskerek, 1923. dec. 22.

A gyászoló család.

Különféle nagyságu jó állapotban levő **ajtók** és egy **Browning vadászfegyver** jutányos áron eladó. — Zmaj Jovina (Mária Terézia) utca 20 szám (kapu alatt balra). 2217

A kiadóvatai telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

15062—923. szám.

LLIII.

Hirdetmény.

Felhívom az összes sport-, kultur- és zeneegyesületeket, klubokat, kaszinókat, olvasóköroket stb., hogy a minisztériumtól jóváhagyott alapszabályok egy példányát és a tagok pontos névsorát (feltüntetendő születési helye és ideje, foglalkozása, jelenlegi lakása) ez év **december 31-ig** hivatalomba (3. sz. szoba) beküldeni sziveskedjenek.

Vel. Beeskerek, 1923 dec. 26.

M. Jakovljević,
rendőrkapitány.

Polgármesteri hiv. Vel. Beeskerek
16900—923. szám. IIII.

Gimnáziumi templom javítása.

A velikibeeskereki gimnáziumi templom javítására az árlejtés kiki-
íratik.

(A szabályszerűen felbélyegzett ajánlatok 1924. évi január hó 8-án d. e. 11 óráig a polgármesteri hivatalnál adandók be.)

Költségvetés a városi számvevő-
ségnél díjtalanul kapható.

Az ajánlattevők bántalpenz fejében 2000 dinárt kötelesek lefizetni.
Veliki Beeskerek, 1923 dec. 20.

Aleksity, polgármester.

Szerbül, magyarul és németül
beszélő 2419

utazót keres

egy helybeli gyár január elsejei
belépésre. Cim a kiadóban.

Új vállalat

Veliki Beeskereken Pasityeva (Tomaseváci) utca 8. sz. a. új vállalat létesült, mely katonai- és utlevél-
ügyekben, majd ingatlanok és egyéb kereskedelmi cikkek adásvétel közvetítésével foglalkozik.

Ezen vállalat vezetői: **Katusity Vladimir** nyug. és tart. őrnagy, volt segédtsizt a helybeli katonaparancsnokságnál (vojni okrug) és **Ivanovity Sztojan** nyug. százados.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy raktáron levő

ferfiöltönyöket, (zsakett, smoking), feiöltöket, teli- és női-kabátokat jutányos áron eladó k.

Továbbá elvállalom a legújabb divat szerinti öltönyök jutányos áron való készítését.

Kérve a t. közönség szives pártfogását, vagyok kiváló tisztelettel

Kocsis E. férfiszabó,
a nagyhíd mellett.

Szabóüzletberendezés eladó, esetleg üzlet-
2402 helyiséggel átvehető.

Betegség miatt eladó

egy sarokház vendéglővel (vizmentes pince) teljes berendezéssel, 1/2 holdas kerttel. Továbbá 10 hold la föld (melyből 7 hold már be van vetve búzával) mindenféle gazdasági eszközökkel és jószággal (fundus instructus).

Bővebbet **Stefan Sziiviusz**-nál **Jermenovci** (Ürményháza) Torontálvármegye. 2381

(Közvetítőket nem díjazok.)

Telefonszám 21. —: Alapított 1846.

Pleitz

Fer. Pál

Veliki Beeskerek, Obiliteva (Zápolva) u. 1. sz.

Könyvnyomdája

u. 1. sz.

mdája

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatvány-
raktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.